

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Riskienhallintatyökalun webinaari Tervetuloa!

STM/Ohjausosasto

9.3.2026

Riskienhallintatyökalun webinaari

Riskienhallintaryhmän mennyt kausi 2025

- Ryhmän jäsenet pitäneet esityksiä.
- Ryhmässä tunnistettu esteitä ja riskejä.
- Keskusteltu lainsäätäjien kanssa haasteista ja esteistä.
- Osa esteistä muuttuneet riskeiksi.
- Riskeistä tehty ns. riskienhallintatyökalu.
- Riskienhallintatyökalu oli testissä seitsemässä projektissa.
- Testeistä on tehty yhteenvedot.
- Tehty riskienhallintadokumentti mm. ryhmän ja projekteista saaduista havainnoista.

Riskienhallintatyökalun webinaari

Rikienhallintaryhmän jatkotyö vuonna 2026

- Tekoälyn riskienhallintaryhmän työskentely enemmän strategisempi
 - Mikäli uusia riskejä tunnistetaan, ne päivitetään riskienhallintatyökaluun.
 - Webinaareihin esimerkkitapauksia ja tekoälyn kehittyminen kuten kvantti.
- Sihteeristö
 - Webinaari tilaisuuksia 4-6 kertaa vuodessa.
 - Arvioi hallintamallin laadinnan mahdollisuuksia osana eettistä toimintaa.
 - Tekee tämän vuoden työstä ja uusista havainnoista loppuraportin vuoden 2027 alkuun mennessä.

Riskienhallintatyökalun webinaari

Tekoälyä hyödyntävien palveluiden riskienhallinta sosiaali- ja terveydenhuollossa

Riskienhallintatyökalun webinaari

Tekoälyä hyödyntävien palveluiden riskienhallinta sosiaali- ja terveydenhuollossa - työn tavoite:

- Tukea tekoälyn turvallista ja eettistä käyttöä sote-sektorilla
- Vahvistaa hyvinvointialueiden riskienhallintaa
- Kehittää riskienhallintatyökalu tekoälyratkaisujen arviointiin
- Tukea EU-säätelyn (AI Act, GDPR, MDR jne.) toimeenpanoa
- Tuottaa toimenpidesuosituksia kansalliseen ohjaukseen

EU-säädökset: Luottamusta ja turvallisuutta tekoälyyn ja dataan

Euroopan unionin sääntelykehys muodostuu useista toisiaan täydentävistä säädöksistä. Niiden tavoitteena on varmistaa, että tekoäly ja data ovat läpinäkyviä, turvallisia ja noudattavat perusoikeuksia erityisesti kriittisellä sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla.

Tekoäly ja datan hallinta

Riskienhallintatyökalun webinaari

Tunnistettu viisi keskeistä riskiluokkaa riskienhallinnassa

- Vastuullisuus
- Läpinäkyvyys
- Luotettavuus
- Oikeudenmukaisuus
- Osallistaminen

Tekoälyn turvallisen käytön 5 periaatetta

Vastuullisuus on eettinen velvoite.

Se vaatii riskien ennakointia, jatkuvaa valvontaa ja korjaavia toimia haittojen estämiseksi.

Läpinäkyvyys rakentaa luottamusta.

Tekoälyn toiminnan ja päätösten on oltava ymmärrettäviä ja perusteltuja käyttäjille.

Luotettavuus takaa johdonmukaisuuden.

Järjestelmän tulee toimia tarkasti ja ennakoitavasti sekä tunnistaa omat rajoituksensa.

Oikeudenmukaisuus estää syrjintää.

Tekoälyn on kohdeltava kaikkia tasapuolisesti eikä se saa vahvistaa olemassa olevia vinoumia.

Osallistaminen tuo eri näkökulmia.

Eri käyttäjäryhmien kuuleminen auttaa tunnistamaan ja ehkäisemään riskejä jo varhaisessa vaiheessa.

Riskienhallintatyökalun webinaari

Vaikuttavat tekijät tekoälyn riskienhallinnassa sote-sektorilla

- Datan laatu
- Osaamisvaje
- Vastuut
- Hajanaiset tietovarannot
- Kansallisen hallintamallin puuttuminen

Riskienhallintatyökalun webinaari

Tekoälyriskejä sote-sektorilla:

- Järjestelmä luokitellaan väärin (esim. ei tunnisteta korkean riskin järjestelmäksi)
 - Sääntelyn tulkinta
- Datalaatu epätäydellinen tai vinoutunut data
 - Epäoikeudenmukaiset vaikutukset ja potilasturvallisuusriski
 - Ei jatkuvaa monitorointia
 - Hoidon viivästyminen
 - Syrjivät hoitopäätökset
- Osaamisvaje ja ylliluottamus algoritmiin
 - *Eettisyys on keskeistä*

Tekoälyn 5 Eettistä Riskiä

Ymmärrä tekoälyn keskeiset eettiset ja sosiaaliset riskit yhdellä silmäyksellä.

Riskienhallintatyökalun webinaari

Yhteenveto

- SOTE-tekoälyn riskienhallinta perustuu EU-säätelyyn, eettisiin periaatteisiin (vastuullisuus, läpinäkyvyys, luotettavuus, oikeudenmukaisuus, osallistaminen) ja riskiperusteiseen ja jäännösriskien arviointiin (todennäköisyys × vaikutus).
- Vakavimmat riskit eivät ole teknisiä, vaan liittyvät osaamiseen, luottamukseen, säätelyn tulkintaan ja toimintakulttuuriin ja vaativat jatkuvaa johtamista, valvontaa sekä kansallista hallintamallia.

Riskienhallintatyökalun webinaari

KIITOS MIELENKIINNOSTA

Lisätietoa

<https://digifinland.fi/sote-tekoalyn-ekosysteemi/>

<https://digifinland.fi/sote-tekoalyn-ekosysteemi/tyoryhmat/riskienhallintaryhma/>